SVERIGES KRISTNA RÅD

Till
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

e-post:
ku.remissvar@regeringskansliet.se
matilda.warmark@regeringskansliet.se

Alvik 2022-05-19

Yttrande över betänkandet SOU 2021:99
Rätt mottagare, Granskning och integritet

Diarienummer Ku 2020/02393

Sammanfattning

Sveriges kristna råd stödjer förslaget om att inrätta en stödfunktion som kan vara resurs för olika myndigheter vid bedömning av ansökningar om statligt stöd. Vi menar samtidigt att det är viktigt att stödfunktionens bedömningar rättssäkras genom att de går att ifrågasätta av den civilsamhällesorganisation som bedömingarna gäller.

Synpunkter och kommentarer

Sveriges kristna råd har i tidigare remissyttranden kring demokrativillkor gett synpunkter på förslag i de utredningar som föregått denna utredning. Vi har då bland annat
- betonat vikten av att värna och aktivt verka för en grundläggande tillit mellan olika sektorer i samhället,
- framhållit betydelsen av att kyrkors och trossamfunds bidrag till samhällslivet och samhällsutvecklingen tas tillvara och främjas av det offentliga i likhet med vad som gäller för resten av det civila samhällets organisationer,
- understrukit vikten av att religions- och övertygelsefriheten, i enlighet med Europakonventionen, tydligt beaktas i bedömningarna av bidragsansökningar från kyrkor och andra religiösa trossamfund, och
- framfört att det föreslagna demokrativillkoret kan bidra till en mer tydlig och enhetlig prövning av bidragsansökningar än tidigare formuleringar men att det kan uppstå svårigheter i dess utformning och tillämpning som behöver övervinnas.

Allmänt om förslaget om stödfunktion

Arbetet mot våldsbejakande extremism och antidemokratiska organisationer är viktigt och måste bedrivas med sakkunskap och erfarenhet. Vi delar bedömningen att en särskild stödfunktion skulle underlätta för bidragsgivande myndigheter genom att kunskap finns samlad i en expertfunktion som kan vara uppdaterad vad gäller olika organisationers verksamhet och inriktning. En effektiv och saklig granskning är en förutsättning för att minska missbruk av statliga medel och för att de organisationer som får bidrag kan fortsätta att ha allmänhetens förtroende.

Stödfunktionens placering
Utredningen föreslår att stödfunktionen ska placeras inom Centrum mot våldbejakande extremism (CVE) inom Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Vi tror att det är ett bra förslag och menar också att det större sammanhang som BRÅ utgör blir en resurs för helheten. Vi avstyrker därför tanken att göra CVE till en egen myndighet. Om funktionen placeras inom BRÅ stärker det dessutom intrycket att våldsbejakande extremism inte utgör det enda kriteriet vid bedömning av hur demokratikriteriet uppfylls. Det betyder också att det behöver finnas god kunskap om civilsamhället, idéburen välfärd och religionsvetenskap för att stödfunktionen ska kunna fungera på ett adekvat sätt. En snäv säkerhetskompetens är inte tillräckligt.

Här vill vi också stryka under att stödfunktionens arbete tydligt relateras till förslaget om ett utökat uppdrag för MUCF att följa och stödja tillämpningen av demokrativillkor inom den statliga bidragsgivningen till civilsamhället (utredningen punkt 6.6, s 128-130).

Rättssäker bedömning
Sveriges kristna råd anser att rättssäkerheten hos stödfunktionens bedömningar måste säkras. Med god sakkunskap och erfarenhet bör stödfunktionen kunna ge adekvat och korrekt bedömning till de beslutande myndigheter som efterfrågar det. Samtidigt finns alltid risken att den information och de slutsatser som ges har brister. Det måste därför finnas möjlighet för den bedömda civilsamhällesorganisationen att ta del av bedömningen och underlaget för den. En civilsamhällesorganisation måste alltså ges möjlighet att bemöta uppgifter och komplettera ansökan. Eventuell sekretess får inte förhindra möjligheten för organisationen att diskutera och ifrågasätta stödfunktionens bedömning. Detta är särskilt viktigt om stödfunktionens bedömning och slutsatser kommer att användas även vid senare tillfällen.

Spridning av uppgifter
Utredningen har inte på ett tydligt sätt klarlagt i vilken mån som information från stödfunktionen får spridas till andra myndigheter, inom Sverige och i internationell samverkan. Detta behöver tydliggöras i fortsatt beredning inför propositionen.

Sekretess om personuppgifter
I tidigare remissvar har vi bejakat utredningars förslag på denna punkt (se remissvar på 2021:66). Vi gör samma bedömning av förslagen i denna utredning. Vi menar att utredningens avvägningar är rimliga och välkomnar förslagen som möjliggör att uppföljande granskningar av en organisation och dess företrädare kan göras med respekt för personers integritet.

Avstämning
Vi föreslår att man redan från början beslutar om att en avstämning/utvärdering av hur den nya stödfunktionen fungerar ska göras, till exempel efter tre arbetsår. Särskilt fokus då kan vara praktisk tillämpning och rättssäkerhet.

För Sveriges kristna råd

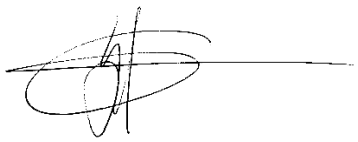

Sofia Camnerin, generalsekreterare
tel 08 - 453 68 01

Sveriges kristna råd (SKR) består av 26 medlemskyrkor och 3 observatörer. Dessa 29 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige. Med grund i kristen tro är kyrkorna i Sverige, liksom runt om i världen, engagerade i frågor som rör människors liv, värdighet och rättigheter. Kyrkorna i Sverige har stora kontaktytor med människor i olika livssituationer. Frågor om människors villkor aktualiseras i olika sammanhang, inte minst bland de människor som migrerat till Sverige. Kyrkorna i Sveriges kristna råd vill samverka med andra samhällsaktörer för ett inkluderande samhälle där människors rättigheter och värdighet värnas.

Postadress
Sveriges kristna råd
Box 140 38
167 14 Bromma

Besöksadress
Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg, Bromma
Stockholm

Telefon: 08-453 68 00
E-post: info@skr.org
Webb: www.skr.org
Twitter: @SvKristnaRad

Bankgiro: 58 34-8756
Org.nr: 817603-0735